CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.4r-1018/24 Judecătoria Edineț, sediul Briceni
4-23176176-03-4r-14102024 Judecător Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

08 mai 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În componența sa:
Preşedintele şedinţei: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache, Ludmila Iarmaliuc

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursurile Biroului Național de Statistică, și recursul agentului constatator, inspector principal al DTSTC Nord a INST, Cristian Bejenari, declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28 mai 2024, prin care s-a încetat procesul contravențional în privința lui Pavliuc Stanislav de comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional, pe motivul intervenirii termenului de prescripție,

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursurilor, materialele cauzei, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La data de 04 decembrie 2023, de către agentul constatator Bejenaru Cristian – inspector principal a Direcției teritoriale supraveghere tehnică și control „Nord” a Inspectoratului Național pentru supraveghere Tehnică, mun. Bălți, str. Victoriei 54, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166, în privința lui Pavliuc Stanislav, pe faptul că ultimul fiind proprietar al terenului cu nr. cadastral ***** din *****, în perioada lunii septembrie - 31 octombrie 2022, a executat lucrări de construcție-montaj a obiectului comercial din structură metalică pe fundație din beton și cu pereți din panouri sandwich cu mărimea de 11,20x5,00 m suprafața de 56 m^2, și cu regimul de înălțime – parter. Construcția este executată la o distanță de 0,7-0,95 m. de la clădirea existentă (sediul Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova) din str. Prieteniei nr. 6, or. Briceni și cu panta acoperișului în direcția clădirii menționate (scurgerea apelor pluviale spre clădirea

existentă). Lucrările au fost executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, proiectului de execuție și autorizației de construire.

Astfel a fost încălcată Legea 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții – art. 13 alin. (1) – lucrările de construcții, precum și de modernizare, modificare, transformare, consolidare și de reparații se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice și verificat de către verificatorii de proiecte atestați. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic și regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administrației publice locale. La fel fiind încălcat art. 22 a Legii menționate mai sus. Obligațiile investitorilor alin. (1) lit. b) obținerea certificatului de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de lege. Conform art. 28 al Legii nr. 163 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție din 09.07.2015 alin. (1) - construcțiile executate în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire/ documentației de proiect, sau în lipsa certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite se consideră construcții neautorizate.

Acțiunile lui Pavliuc Stanislav au fost calificate în baza art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional.

La data de 08 decembrie 2023, Direcția Supraveghere Tehnică „Nord" în calitate de organ constatator, a remis spre examinare după competentă în Judecătoria Edineț, sediul Briceni, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166 din 04 decembrie 2023 cu înscrisurile acumulate pe caz.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28 mai 2024, s-a încetat procesul contravențional în privința lui Pavliuc Stanislav pe învinuirea în comiterea contravenției prevăzute la art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional, pe motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, au declarat recursuri în termen directoarea generală adjunctă a Biroului Național de Statistică, ***Diana Bîrsa și reprezentantul Biroului Național de Statistică, Ștefan Demia***n, cu conținut identic, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii, cu rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărârii prin care: 1) a-l recunoaște pe Pavliuc Stanislav vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.177 alin.(4) lit. c) Codul contravențional cu aplicarea sancțiunii contravenționale cu amendă; 2) aplicarea măsurilor de siguranță în conformitate cu prevederile art. 439^6 Cod contravențional - obligarea contravenientului Pavliuc Stanislav la demolarea construcției neautorizate şi readucerea terenului proprietate publică a statului, aferent bunului imobil din *****, la faza inițială.

<u>În motivarea recursului, a invocat următoarele argumente:</u>

Prin prisma prevederilor a art.467 alin.(1), 469 alin.(1) Cod contravențional recurentul invocă că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166 din 04.12.2023, Biroul Naţional de Statistică (BNS) este recunoscut în calitate de victimă, şi în acest context solicită instanței de recurs de a fi repus în termenul de declarare recursul, la care întârzierea este determinată de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

Totodată, cauza a fost judecată în lipsa victimei, instanța de fond a publicat hotărârea motivată la data de 03.09.2024 şi evident, prin prisma prevederilor art.468 alin.(1) Cod contravențional, recurentul în cauză se încadrează în termenul legal de 15 zile la depunerea cererii de recurs.

Consideră că instanța de fond nu a respectat prevederilor art.382 alin.(1), (2), (6) şi (7) Codul contravențional. Ca urmare, din conținutul hotărârii supuse contestării în ordine de recurs cert se dovedește că, la materialele cauzei contravenționale lipsește dovada de citare legală a victimei, ca parte a procesului contravențional. Pentru claritate menționează că, instanța de fond cert a constatat că, lucrările de construcție-montaj a obiectului comercial, sunt executate pe terenul aferent clădirii administrative unde își desfășoară activitatea Direcţia pentru statistică Briceni al Biroului National de Statistică, amplasată în or. Briceni, str. Prieteniei, 6.

La capitolul terenul aferent clădirii administrative atenționează că terenul în cauză este cu drept de proprietate publică a statului. La capitolul proprietate publică a statului, este de relevat faptul că, bunul imobil, clădirea administrativă este înregistrată la OTC filiala Briceni, cu numărul cadastral *****, cu o suprafață de 307,2 m^2, transmisă în administrare/gestiune economică BNS constituie proprietate publică a statului (Anexa nr.2, poziția 1 din Hotărârea Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile, proprietate publică a statului).

Terenul aferent clădirii administrative cu drept de proprietate publică este inclus în Lista bunurilor imobile proprietate publică a statului din administrarea Biroului National de Statistică, conform datelor din sub registrul nr.7 al Registrului Patrimoniului Public, poziția 26, teren cu numărul cadastral *****, *****.

Prin prisma pct.10-pct.16 din cererea de recurs, cert şi indiscutabil se dovedește faptul că, calitate de victimă deține autoritatea publică centrală în domeniul statisticii, Biroul National de Statistică, care activează în baza Regulamentului cu privire la organizarea şi funcționarea Biroului National de Statistică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.935/2018. Astfel, cert este dovedit că, instanța de fond nu a citat legal partea procesului, se are în vedere Biroul National de Statistică, care are calitatea de victimă, ceea ce constituie motiv

prevăzut de prevederile art.466 lit. c) din Codul contravențional - cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părţi.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale cert este dovedit că, lucrările de construcție - montaj a obiectului comercial, sunt executate pe terenul aferent clădirii administrative cu statut de proprietate publică a statului, astfel, Biroului National de Statistică, în calitatea sa de autoritate publică centrală, i-a fost cauzat prejudiciu material considerabil, prin acapararea ilegală a terenului aferent clădirii administrative.

Drept urmare, din conținutul hotărârii supuse contestării în ordine de recurs, examinarea cauzei contravenționale în incinta Judecătoriei Edineţ sediul Briceni a fost judecată fără citarea legală a victimei, astfel, instanța de fond a ignorat prevederile art.455 alin.(1) din Codul contravențional, ședința de judecare a cauzei contravenționale are loc cu citarea părților, în modul prevăzut de prezentul cod.

Recurentul în cauză invocă eroarea de drept la capitolul existenta prescripției contravenționale astfel, potrivit prevederilor art.30 alin. (3) Cod contravențional, termenul special de prescripție pentru contravențiile prevăzute la art. 74 alin. (4) și (10), art. 78^1, art. 155^1, art. 177 alin. (3) și (4) lit. c), d), g) și art. 179 este de 18 luni. Deci, legiuitorul stabilește pentru fapta contravențională prevăzută de prevederile art.177 alin.(4) lit. c) Cod contravențional termenul de prescripție de 18 luni. Urmare, potrivit art. 30 alin.(5) Cod contravențional, termenul de prescripție curge de la data săvârşirii contravenției.

Din conținutul hotărârii supuse contestării în ordine de recurs, instanța de fond cert a stabilit că lucrările de construcția-montaj a obiectului comercial, în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, proiectului de execuție şi autorizației de construire au avut loc în perioada lunii septembrie – 31.10.2022, astfel termenul de prescripție începe să curgă din luna septembrie 2022.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166 a fost întocmit la data de 04.12.2023 şi este evident pe cauza contravențională respectivă, că termenul de prescripție de 18 luni pentru fapta contravențională prevăzută de art.177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional, expiră la 29.02.2024 (luna septembrie 2022 - 29.02.2024). Având în vedere faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166 din data de 04.12.2023 a fost întocmit în termenul legal, recurentul în cauză declară că, partea motivată a hotărârii contrazice dispozitivul hotărârii.

Din conținutul hotărârii supuse contestării în ordine de recurs, recurentul în cauză consideră că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia precum că, terenul pe care a fost construită construcția neautorizată se află în folosință contravenientului. Astfel, în primul rând recurentul atenționează că, obiectul comercial este construit pe terenul care aparține statului cu drept de proprietate publică. În rândul doi, contravenientul a procurat teren pe adresa juridică str.

Prieteniei 4/F or. Briceni, însă construcția obiectului comercial este executată pe terenul aferent al clădirii administrative unde activează Direcția pentru statistică Briceni din cadrul Biroului Naţional de Statistică, amplasat pe str. Prieteniei nr. 6, or. Briceni.

Legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe a fost contestată cu recurs de către agentul constatator, inspector principal al DTSTC Nord a INST, Cristian Bejenari, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii din 28.05.2024, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, a invocat următoarele argumente:

Hâțâirea menționată a fost expediată în adresa Inspectoratului National pentru Supraveghere Tehnică la data de 29.08.2024, prin intermediul poștei Moldovei (se anexează dovadă - ștampila pe plic a Poştei Moldova cu data de 29.08.2024). În conformitate cu ordinul nr. 153, agentul constatator a fost în concediu anual plătit pentru perioada 19.08.2024-13.16.09.2024 (ordinul se anexează). Hotărârea menționată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la data de 03.09.2024. (se anexează). La data de 16.09.2024, a făcut cunoștință cu hotărârea Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 28.05.2024, pe cauza contravențională în privința lui Pavliuc Stanislav.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineţ, sediul Briceni din 28.05.2024, s-a încetat procesul-verbal cu privire la contravenție seria INST nr. 00166 pe motivul existenței prescripției contravenționale şi nu s-a aplicat măsura de siguranță prevăzută de art. 439^6 - demolarea construcției neautorizate.

Hotărîrea nominalizată o consideră nefondată, neîntemeiată şi pasibilă anulării, deoarece prin emiterea hotărârii s-au admis erori de drept care nu pot fi înlăturate de către instanța de recurs. Instanța de fond, judecind cauza contravențională, nu a ținut seama de toate aspectele importante pentru soluționarea justă a cauzei şi incorect a concluzionat despre încetarea procesului-verbal contravențional seria AST nr. 00166.

Astfel, în partea descriptivă a hotărârii menționate a fost stabilită cu certitudine vinovăția lui Pavliuc Stanislav în comiterea contravenției prevăzută de art. 177 alin. 4) lit. c) Cod contravențional. La fel, s-a stabilit lipsa temeiurilor de nulitatea procesului-verbal contravențional, prevăzută de art. 445 Cod contravențional.

În depozitului hotărârii a fost încetat procesul-verbal cu privire la contravenție pe motivul existenței prescripției răspunderii contravenționale, dar nu a fost recunoscut vinovat Pavliuc Stanislav în comiterea contravenției prevăzută de art. 177 Cod contravențional, ce contravine cu art. 462 alin. (5) lit. b) Cod contravențional, soluţia cu privire la vinovăția persoanei de săvârșirea

contravenției imputate şi, după caz, la stabilirea sancțiunii contravenționale, la aplicarea măsurii de siguranță sau la înlăturarea executării sancțiunii.

La fel, poate fi supusă criticii hotărârea instanței de fond cu privire la încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, or la adoptarea acestei hotărîri, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 11 alin. (1) Cod contravențional.

Astfel, contravenția săvârșită de Pavliuc Stanislav reprezintă o contravenție continuă, deoarece lucrările de construcții efectuate de către contravenient sunt neautorizate din momentul săvârșirii ei pînă în prezent şi chiar dacă au fost înregistrate în registrul bunurilor imobile, ele rămân neautorizate şi ilegale pe toată durata lor de existenta. La fel, poate fi supusă criticii hotărârea primei instanțe cu privire la neaplicarea măsurii de siguranță prevăzută de art. 439^6 – demolarea construcției neautorizate, or conform art. 439^6 alin. (3) - demolarea construcțiilor neautorizate şi defrișarea arborilor şi arbuștilor se dispun de către instanța de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravențională în temeiul art. 26 sau procesul contravențional a încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. f) Cod contravențional.

Prin urmare, instanța de fond greșit şi pripit a concluzionat despre încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție seria AST nr. 00634 şi nu a examinat concludent şi coerent toate probele anexate la dosar.

Prin încetarea procesului-verbal cu privire la contravenție seria INST nr. 00166, întocmit în privință lui Pavliuc Stanislav, în baza art. 177 alin. 4 lit. c) Cod contravențional, instanța a ignorat faptul că au fost executate lucrări neautorizate şi ca rezultat au fost încălcate normativele în construcții prevăzute de Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții şi Legea nr. 163 din 09.07.2015 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții cu producerea unui impact asupra societății.

Încetând procesul-verbal cu privire la contravenție seria INST nr. 00166, întocmit în privință lui Pavliuc Stanislav, în baza art. 177 alin. 4 lit. c) Cod contravențional şi neaplicând măsura de siguranță în conformitate cu art. 439^6 Cod contravențional - demolarea construcțiilor neautorizate, se admite pe viitor încălcarea legislației în construcții cu promovarea ilegalităților, construcții necalitative, nesigure în exploatare și promovarea unui oraș murdar fără nici un aspect arhitectural al localității, acapararea terenurilor publice, susținerea dezmățului, dezordinii și haosului în urbanism. Totodată, instanța de judecată își asumă responsabilitatea de calitatea lucrărilor de construcții executate și nerespectarea normelor în construcții și normelor anti incendiare prin faptul neaplicării măsurii de siguranță în privința contravenientului.

Menționează, că construcția executată neautorizat are destinație comercială, deci nu este exploatată doar de contravenient, dar zilnic de către o mulțime de

cetățeni, care îşi pun în pericol sănătatea, din motivul riscului de prăbuşire a construcției. La fel riscului este supusă şi construcția existentă în vecinătate (clădirea Biroului Naţional de Statistică), deoarece construcția neautorizată este amplasată la o distanță neadmisibilă de normele anti incendiare, iar în caz de producere a unui incendiu, pune în pericol şi construcția existentă cu posibile pagube materiale şi omenești.

Toate aceste argumente au fost ignorate de instanța de fond, iar contravenientul nu a prezentat nici o dovadă că clădirea respectă exigențele esențiale prevăzute de Legea nr. 721/1992 privind calitatea în construcții: A - rezistență şi stabilitate; B - siguranță în exploatare; C - siguranță la foc; D - igienă, sănătatea oamenilor, refacerea şi protecția mediului înconjurător; E - izolație termică, hidrofugă şi economie de energie; F - protecție împotriva zgomotului; G - utilizare sustenabilă a resurselor naturale.

Argumentele părților:

Potrivit prevederilor art.471 alin. (1), (2) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. **(2)** Instanța de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursurilor şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Asupra recursurilor declarate a depus referință avocatul Raducan Irina în interesele contravenientului Pavliuc Stanislav, prin care și-a exprimat dezacordul cu recursurile formulate de agentul constatator Cristian Bejenari, directoarea generală adjunctă a Biroului Național de Statistică, Diana Bîrsa și reprezentantul Biroului Național de Statistică, Ștefan Demian, solicitând respingerea acestora ca fiind tardive și nefondate, invocând că recursurile declarate au fost depuse peste termenul de 15 zile, termen prevăzut expres de Codul contravențional.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră că recursul declarat de agentul constatator, inspector principal al DTSTC Nord a INST, Bejenari Cristian, urmează a fi respins ca fiind depus peste termen, iar recursurile declarate de Biroului Național de Statistică, împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28.05.2024 urmează a fi admise, cu casarea integrală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 473 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menține hotărârea atacată dacă recursul: a) este tardiv.

În conformitate cu art. 473 alin. (2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea atacată, parțial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: c) dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Verificând respectare termenului de depunerea contestațiilor, Colegiul penal reține următoarele:

Conform art. 468 alin. (1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărîrii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile de la data pronunțării hotărîrii judecătorești sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condițiile art.463 alin.(1).

Dispozițiile art. 463 alin. (1) Cod contravențional stipulează, că în cel mult 3 zile de la data pronunțării hotărârii judecătorești, copia de pe ea se remite părților, care n-au fost prezente la ședința de judecare a cauzei contravenționale și, la cerere celor prezente, faptul expedierii consemnându-se în dosar.

Instanța ține să menționeze și prevederile art. 469 alin. (1) Cod contravențional, potrivit cărora, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

Din materialele cauzei urmează că la data de 08.12.2023 în Judecătoria Edineț, sediul Briceni a fost înregistrat materialul contravențional pornit în privința lui Pavliuc Stanislav de comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin. 4) lit. c) Cod contravențional.

Ulterior, prin încheierea judecătorului s-a stabilit ședința de judecată pentru examinarea materialului contravențional pentru data de 11.01.2024, ora 09:00, agentul constatator, contestatarul și contravenientul fiind înștiințați despre data ședinței de judecată prin intermediul poștei terestre. Însă, din motivul neprezentării părților ședința de judecată a fost amânată pentru data de 19.11.2024. Ulterior, din diferite motive examinarea cauzei a fost amânată, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de 20.05.2024, ora 14:30.

Din materialele cauzei urmează că, agentul constatator Cristian Bejenari a participat la ședința de judecată din 20.05.2024, în cadrul căreia a fost efectuată și

finalizată cercetarea judecătorească a cauzei contravenționale, deliberarea și pronunțarea hotărârii fiind amânate pentru datat de 28.05.2024.

Ca urmare, în ședința de judecată din 28.05.2024 instanța a emis și a pronunțat hotărârea, prin care a fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui Pavliuc Stanislav în baza art. 177 alin. (4) lit. d) Cod contravențional, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională, fără aplicarea măsurii de siguranță, demolarea construcției neautorizate.

Astfel, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc, copia hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28.05.2024, a fost expediată în adresa agentului constatator la aceeași dată. Însă, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării copiei hotărârii de către agentul constatator.

Hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28.05.2024 a fost publicată Portalul Național al Instanțelor de Judecată la data de 03 septembrie 2024 (https://instante.justice.md/ro).

Depunerea recursului de către agentul constatator:

La data de 26 septembrie 2024, agentul constatator a depus în instanța de judecată prin intermediul e-mail-ului recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28.05.2024. În cererea de recurs agentul constatator Cristian Bejenari a solicitat repunerea cererii de recurs în termenul de atac, motivând depunerea cererii de recurs peste termen prin faptul că hotărârea a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la data de 03.09.2024, anexând la recurs în acest sens captura de ecran de pe portalul instanțelor de judecată. Totodată, a invocat agentul constatator, că a făcut cunoștință cu hotărârea la data de 16.09.2024, până la această dată aflându-se în concediu anual.

În acest sens, instanța de recurs nu poate accepta motivul de repunere în termen invocat de recurent, că a făcut cunoștință cu hotărârea la data de 16.09.2024.

Deci, termenul de 15 zile pentru depunerea cererii de recurs de către agentul constatator urma a se calcula din 03.09.2024, data publicării hotărârii pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, or, fiind reprezentatul statului urma să depună diligența de a se interesa de soarta cauzei privind examinarea legalității și temeiniciei actului de individualizarea fapte și deciziei de sancționare întocmit de el.

Totodată, faptul că agentul constatator Cristian Bejenari se afla în concediu anual în perioada de după 03.09.2024, nu împiedica organul constatator din care face parte agentul constatator Cristian Bejenari, să conteste cu recurs hotărârea din 28.05.2024, or, în cadrul DTSTC Nord a INST nu activează doar agentul constatator Cristian Bejenari.

Reieșind din condițiile speței și prevederile normelor citate, se constată, că declarând recurs împotriva actului judecătoresc, recurentul ă- agentul constatator nu au ținut cont de prevederile legale care reglementează procedura înaintării recursului împotriva hotărârii judecătorești contravenționale, în special termenul de declarare al recursului.

Așadar, Colegiul rezidă că, careva temei legal de repunere în termenul de atac a recursului declarat pe caz de către agentul constatator Cristian Bejenari instanța de recurs nu a stabilit.

Prin urmare, se conchide că recursul agentului constatator Cristian Bejenari declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28.05.2024, nu se încadrează în termenul legal, fiind depus peste termen.

Depunerea recursurilor de către Biroului Național de Statistică:

Colegiul conchide, că recursurile Biroului Național de Statistică, Diana Bîrsa și reprezentantului Biroului Național de Statistică, Ștefan Demian urmează a fi considerate ca fiind depuse în termen.

Or, având în vedere că termenul de 15 zile pentru depunerea cererii de recurs pe cauza dată urma a se calcula din 03.09.2024, data publicării în Portalul Național al Instanțelor de Judecată, Colegiul atestă că recursurile directoarei generale adjuncte a Biroului Național de Statistică, Diana Bîrsa și reprezentantului Biroului Național de Statistică, Ștefan Demian au fost depuse în instanța de fond prin intermediul poștei electronice la data de 17.09.2024, adică în termenul de 15 zile pentru contestarea hotărârii.

Ca urmare, Colegiul penal va examina motivele recursurilor depuse de către Biroului Național de Statistică:

Se menționează că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, și numai în temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravențional.

Potrivit recursului înaintat de către Biroului Național de Statistică, temeiurile pentru care acesta a solicitat casarea hotărârii instanței de fond se regăsesc la art. 466 lit. c), d) care prevăd că: **c)** cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; **d)** hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.

În conformitate cu art.394 alin. (4) Cod contravențional, judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară.

Conform art. 462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească va fi legală, întemeiată şi motivată.

În argumentarea soluției reținute privind admiterea recursurilor directoarei generale adjuncte a Biroului Național de Statistică, Diana Bîrsa și reprezentantului Biroului Național de Statistică, Ștefan Demian, Colegiul menționează că prima instanță a omis prevederile legale privind citarea participanților la proces.

În acest context se reţin prevederile art. 455 alin. (1) Cod contravențional, ședința de judecare a cauzei contravenționale are loc cu citarea părților în modul, prevăzut de prezentul cod.

Potrivit art. 382 alin. (1), (2), (3), (6) Cod contravențional, citarea este o acțiune procedurală prin care autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională asigură prezentarea persoanei în fața sa pentru desfășurarea normală a procesului contravențional. **(2)** Citarea se face prin invitație scrisă, care se înmînează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poștă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poștă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citația a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească. **(3**) Citarea se face în aşa fel ca persoana chemată să primească invitația cu cel puțin 5 zile înainte de data cînd ea trebuie să se prezinte în fața autorității respective. **(6)** Acțiunea procedurală de citare a persoanei în timpul procesului contravențional se efectuează în conformitate cu art. 237-242 din Codul de procedură penală.

Dispoziția art. 239 alin. (1) Cod contravențional, prevede că, citația se înmînează personal celui citat, care va semna dovada de primire.

Colegiul penal reține că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. INST 00166 tocmit la data de 04 decembrie 2023 de către agentul constatator Bejenaru Cristian, inspector principal a Direcției teritoriale supraveghere tehnică și control „Nord” a Inspectoratului Național pentru supraveghere Tehnică, mun. Bălți, în privința lui Pavliuc Stanislav pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional, în calitate de victimă este indicat „Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, mun. Chișinău, str. Grenoble, nr. 106, c/f 1006601000200” (f.d. 3).

Însă, materialele cauzei contravenționale nu conțin înscrisuri, din care ar rezulta, că victima – Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, a fost citat în mod legal, potrivit cerințelor art. 382 Cod contravențional, în ședințele de judecată a instanței de fond.

În consecință este prezent temeiul, prevăzut de art. 466 lit. c) Cod Contravențional, și anume că cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți, în speță victima Birouk Național de Statistică, or, prin necitarea reprezentantului victimei, s-a încălcat şi art. 6 p. 1 al CEDO, dreptul la un proces echitabil. Victima în aşa mod a fost privată de dreptul de a prezenta probe într-un proces contradictoriu, nefiindu-i explicate drepturile sale procesuale, inclusiv dreptul de a contesta decizia judiciară.

Din considerentele expuse, Colegiul constată temeiul pentru recurs prevăzut la art. 466 lit. c) Cod contravențional, și luând în considerație faptul că erorile comise de către prima instanță nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că hotărârea recurată urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, întru examinarea cauzei cu asigurarea drepturilor și garanțiilor participanților la proces, cu cercetarea probelor sub toate aspectele.

În cadrul noii examinări, instanța de judecată urmează să țină cont de cele menționate în prezenta decizie și în baza unei analize ample a circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului, să adopte o hotărâre bazată pe prevederile legii.

Conducându-se de prevederile art. 473 alin. (1) lit. a), art. 473 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul agentului constatator, inspector principal al DTSTC Nord a INST, Bejenari Cristian, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28 mai 2024, se respinge ca fiind depus peste termen.

Recursurile Biroului Național de Statistică declarate împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 28 mai 2024, prin care s-a încetat procesul contravențional în privința lui Pavliuc Stanislav de comiterea contravenției prevăzute de art. 177 alin. (4) lit. c) Cod contravențional, pe motivul intervenirii termenului de prescripție, se admit, se casează hotărârea, cu remiterea spre rejudecare a cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: **Ghenadie Liulca**

Judecător: **Aurelia Andronache**

Judecător: **Ludmila Iarmaliuc**